

AL 12-LEA CEAS

HAI SĂ RECUPERĂM CE MAI PUTEM!

FĂ O SESIZARE

Filmează, pozează și contactează autoritățile atunci când vezi deșuri arse, depozitate sau transportate ilegal.

Importul deșeurilor în România

Legalitatea

Intrarea deșeurilor în România este un subiect important pe agenda autorităților de control, cu atât mai mult cu cât **miza este una financiară și se calculează în milioane de euro.**

Un cadru legislativ solid reglează la nivel internațional importul și exportul de deșuri, iar România a aderat la el. De asemenea, legislația la nivelul Uniunii Europene reglementează transferurile de deșuri, legislație pe care România are obligația să o pună în aplicare ca stat membru al UE.

În România deșeurile intră prin transport fluvial sau maritim (portul Constanța și alte porturi de la Dunăre) sau transport rutier (TIR). Țările care exportă sunt în special din Europa de Vest, îndeosebi Germania, UK, Belgia, Olanda, Austria, Italia etc.

Cazul României nu este singular. Polonia este de asemenea țara de destinație pentru o mare parte din deșeurile europene (70% din deșeurile importate de către firmele poloneze provin din Germania).

Ilegalitatea

Importul ilegal de deșuri dinspre Europa de Vest către țările din Europa de Est **s-a intensificat**, mai ales după 2019-2020, **când China și alte state asiatice nu au mai acceptat importul de deșuri din Europa.**

Faptul că fenomenul este în extindere este demonstrat și de apariția a unui număr din ce în ce mai mare de firme românești în acest sector (o creștere de la 1.333 firme în 2010 la 3.395 firme în 2020).

Sursa: Studiul Frames, preluat de [economedia.ro](https://www.economedia.ro).

De cele mai multe ori, deșeurile care sunt importate în România nu ajung la reciclare și nici nu sunt distruse într-o manieră legală, ci ajung să contamineze mediul înconjurător fiind îngropate, arse sau abandonate pe câmpuri. Arderea este preferată deseori, pentru că prin ardere se pot valorifica unele metale (cum e cuprul), care apoi e vândut.

Importul ilegal de deșeuri este o afacere profitabilă, iar Garda Națională de Mediu estimează că în 2021 este vorba despre **o cifră de afaceri de 550 milioane de euro**.

Majoritatea firmelor sunt concentrate în Ilfov, București și alte județe din sudul țării.

Legea nu permite în nicio situație importul de deșeuri cu scopul de a le depozita la groapa. Singurele transferuri de deșeuri permise sunt în situațiile în care deșeurile respective sunt reutilizabile în diferite industrii sau sunt aduse spre a fi reciclate în România.

Cu toate acestea, în multe situații, în România intră deșeuri din alte țări, care ajung să fie îngropate, incendiate sau aruncate și nu ajung niciodată într-un centru de reciclare sau reutilizate în industrie.

În unele cazuri deșeurile importate sunt pur și simplu depozitate permanent, pentru o firmă românească fiind profitabil și simplul import al deșeurilor, chiar dacă nu se face nimic ulterior cu ele.

Viciile legale, de procedură și ce cutume mențin

Deșeurile de import intră ilegal în România în doar două situații posibile:

ca produse second hand, ce vor fi vândute pe piața românească;

ca proprietate personală, ale celui care le declară la punctul de control vamal.

În ambele situații, dintr-o combinație de vicii legislative, lipsă de resurse și mecanisme fragile de control, fenomenul prosperă.

Iată câteva dintre vulnerabilitățile sistemului, printre care se strecoară fărădelegea în problema importurilor de deșeuri.

La nivelul Poliției de Frontieră:

Nu există norme clare și o legislație bine pusă la punct privind verificarea produselor second-hand. În vamă intră transportatori cu containere care conțin produse ce sunt trecute în acte ca produse second-hand.

Chiar dacă Poliția de Frontieră are atribuții de control și poate verifica fizic fiecare container, de multe ori nu are capacitatea/timpul să verifice dacă ceea ce scrie în acte corespunde cu realitatea. Iar acele containere trec de punctul vamal.

Pentru orice import declarat ca fiind de deșuri (aduse în România pentru reciclare/reutilizare în industrie), la vamă sunt chemați Comisarii Gărzii Naționale de Mediu pentru a face verificarea conform legii.

Una dintre practicile Poliției de Frontieră presupune folosirea unor coduri de culori (**roșu**, **galben**, **verde**) pentru a decide dacă să cheme sau nu comisarii Gărzii Naționale de Mediu pentru a face verificarea.

Codurile de culori se folosesc pentru anumite tipuri de transporturi.

Codul roșu presupune că transportul este de așa natură încât **Poliția de Frontieră are nevoie de prezența** comisarilor din Garda Națională de Mediu, care au competențele să verifice parametrii deșeurilor și să accepte intrarea lor în țară.

Codul galben indică oarecare suspiciuni asupra transportului, situație în care **nu întotdeauna Poliția de Frontieră decide să facă apel** la comisarii din Garda Națională de Mediu.

Codul verde presupune că **Poliția de Frontieră nu consideră necesară** prezența și controlul comisarilor Gărzii Naționale de Mediu.

De cealaltă parte, Comisarii de Mediu nu au dreptul să fie prezenți în punctul de control vamal în lipsa invitației din partea Poliției de Frontieră și nici să solicite să verifice un transport. Cu alte cuvinte, comisarii Gărzii Naționale de Mediu nu au permisiunea legală să se autosesizeze.

În situația unei mai eficiente colaborări instituționale, Garda Națională de Mediu ar putea trimite către Poliția de Frontieră un istoric al firmelor care au avut nereguli, istoric util în situații sensibile de control.

La nivelul Gărzii Naționale de Mediu:

Atribuțiile comisarilor din Garda Națională de Mediu ar trebui extinse, astfel încât să poată instrumenta, sub supravegherea unui procuror, cazurile.

În plus, atribuții legale de poliție judiciară ar extinde opțiunile de control și anchetă comisarilor Gărzii Naționale de Mediu, în sensul că ar avea capacitatea de a administra probe, cu utilitate în instanță.

La nivelul ANPM/ Ministerul Mediului:

Agencia Națională pentru Protecția Mediului și APM-urile locale **nu au atribuții de control, ci de legiferare**, de centralizare a datelor și de avizare.

Noua lege privind monitorizarea prin GPS a transportatorilor de deșeuri care intră pe teritoriul României este în curs de implementare.

Inițiatorii legii susțin că trasabilitatea prin GPS poate fi făcută până la prima destinație (locul unde se oprește transportul, care poate fi de exemplu un depozit al firmei importatoare). În plus, se monitorizează prin GPS doar transporturile care tranzitează România, așa încât transportatorul să nu se oprească și să descarce deșeurile.

La nivelul Poliției Române:

Orice agent de Poliție poate avea dreptul de a opri un transport și de a-l verifica, fie pe șosele, fie la descărcare, dacă se află la fața locului și remarcă ceva suspect sau dacă este sesizat.

Dar, deși transporturile de substanțe fără grad de pericolozitate poate fi oprit și controlat de orice agent al Poliției Române, este nevoie de o pregătire de specialitate pentru a detecta elementele de ilegalitate în zona deșeurilor.

La nivelul financiar, destinatarul transportului de produse second-hand ar putea fi verificat de Direcția Antifraudă, iar intrările și ieșirile din contabilitate pot fi surse importante de detectare a veridicității statutului de produse second-hand.

De exemplu, dacă un importator de mașini de spălat second-hand din Germania primește 300 de mașini de spălat, în contabilitate se va putea vedea că a vândut 200 (care, să spunem, erau fiabile), iar restul de 100 (nefiabile) au fost fie returnate, fie trimise spre reciclare, fie stocate. Cu toate acestea, verificările Gărzii Financiare se referă strict la aspectele financiare ale tranzacției, instituția de control considerând că atribuțiile sale sunt finalizate dacă firma respectivă a plătit obligațiile fiscale la stat și situația contabilă este în regulă. Ce se întâmplă cu cele 100 de mașini de spălat nefuncționale nu mai este ceva ce Direcția Antifraudă are atribuția de a urmări.

De asemenea, poliția locală, creată în temeiul Legii nr. 155/2010, are atribuții în domeniul protecției mediului.

Aceste autorități ale administrației publice locale pot verifica persoanele fizice și juridice pentru a depista și preveni depozitarea necontrolată a deșeurilor, gestionarea neconformă a deșeurilor rezultate din activitate și arderile ilegale de deșeuri. Astfel, polițiștii locali sunt împuterniciți să constate contravenții și să aplice sancțiuni pentru faptele contravenționale prevăzute de legislația privind protecția mediului.

Prin urmare, poliția locală poate juca un rol important în depistarea și prevenirea unor astfel de infracțiuni ecologice la nivel local.

AL 12-LEA CEAS

HAI SĂ RECUPERĂM CE MAI PUTEM!

Harta
Reciclării

un program

VIITOR
PLUS

Harta Reciclării este un program al asociației Viitor Plus, dezvoltat în parteneriat cu platforma de sustenabilitate După Noi, al cărui scop este conștientizarea importanței colectării separate și promovarea reducerii, reutilizării și reciclării deșeurilor de toate tipurile.

Principalul instrument al programului este platforma online, participativă și educativă, care include o hartă cu 17.000 de puncte de colectare din toată țara și un dicționar cu sfaturi despre cum se colectează separat și cum se gestionează peste 60 de materiale, atunci când ajung în stadiu de deșeurii.

Viitor Plus este o organizație non-guvernamentală înființată în 2006, cu o experiență în dezvoltarea de programe de antreprenoriat social, educație pentru mediu, voluntariat și infrastructură de mediu. Principalele programe derulate sunt: Adoptă un Copac, Atelierul de Pânză, Bine Primit, Eco Provocarea, Harta Reciclării, Recicleta, Birou Eco, Regenesi și Roua din Vurpăr.

Ghidul este creat de echipa Harta Reciclării și nu poate fi comercializat

Copyright © Viitor Plus, 2024
Toate drepturile rezervate

ViitorPlus – asociația pentru dezvoltare durabilă
Bulevardul Metalurgiei, nr. 81B, Sector 4, București, cod poștal: 041832
Email: hello@hartareciclarii.ro

